

Lletra de Plàcid

A un company que lluita al front de guerra per la Revolució

Amic:

Avui, en aquesta nit de Nadal, freda i trista com cap altra no n'hem viscuda, t'escric a tu. No sé perquè, però sento dintre meu com un imperatiu que m'empeny a dir-te el meu afecte, del qual ja sé que mai no n'has dubtat. Potser és perquè avui més que mai pugnen en mi la força del costum i la realitat, més forta que tot. No sé... Però aquesta nit aixeco els ulls al cel estel·lat i em sembla que tu i tots els que són a les trinxeres també fareu igual. I que els nostres cors i els nostres pensaments es trobaran en els camins rutil·lants que travessen el món de banda a banda, lla on no arriben les impureses d'aquesta terra baixa... Es que volten en el meu pensament aquelles paraules evangèliques: «...I pau a la terra entre els homes de bona voluntat», mentre penso que a Madrid i a Aragó, i a tot Espanya, els ministres d'aquell déu que invoquen, que mai no han conegut la bondat ni el sofriment ni les privacions de cap mena, han desfermat i fan la guerra més cruel i més ferotge...

Altrament, amic, tingues la convicció que el teu sacrifici i el teu heroisme no són endebades. Quan menys aquí, a Granollers. Aquí, la Revolució no és un mot sense sentit, sinó una cosa efectiva, d'una transcendència enorme. El que per tants i tants és l'etiqueta d'una carrera fàcil i productiva, i res més, aquí, a la nostra petita ciutat, significa la transformació total de l'economia, el canvi radical de tot el nostre viure.

Fixa't, sinó. Actualment són ja col·lectivitzats tots els rams de treball de la construcció: els paletes i els manobres, els enguixadors, els fusters, els pintors, els rajolers, els picapedrers i els que fabriquen mosaics i pedra artificial. I és col·lectivitzat tot el comerç relacionat amb aquesta indústria de construcció.

Són col·lectivitzats així mateix els fabricants de sabons, lleixius i altres productes químics, i els fariners i els graners i els cerealistes.

De les cinc impremtas i un taller d'enquadernacions que hi havia a Granollers, se n'ha fet les Gràfiques Unificades. Els músics i tots els que viuen del teatre i del cinema, han constituït el Sindicat Únic d'Espectacles. Els carboners han fet la seva Cooperativa dels Carbons. I els sabaters fan tots units la Col·lectivitat del Calçat.

I així els llauners, els lampistes i els electricistes; els ebenistes i els que venien mobles, i els recaders i els transportistes i els que menen taxis i autos de lloguer de tota mena...

Ja no et dic res dels dependents de banca, ni dels ferroviaris, ni dels obrers de llum i força, puix que tots aquests serveis i d'altres són tots municipalitzats.

Fins els barbers han muntat unes Barberies socialitzades, i els fondistes, cafeters, barmans i taverners, constitueixen la Indústria Gastronòmica Col·lectivitzada, i els flequers també fan una sola família, fins ara bastant ben avinguda.

Els metal·lúrgics estan estudiant la forma de fer efectiva la unió, en un sol bloc dels ferrers, els fonadors, els manyans, els automobilistes i què sé jo qui més. I els sastres, des del primer d'any, van també al sistema de la col·lectivitat.

I avui depenen ja de la Conselleria de Proveïments els negociants en tota mena de bestiar, i els tractants de patates, i els polletaires i aviat els carnisseres i els cansaladers.

Ah! I des de primer d'any els que tenien cases, i en cobraven els lloguers, ja poden plegar el ram. Es va de dret a la municipalització de la vivenda i sols el Municipi cobrarà els lloguers de totes les finques urbanes en el terme de Granollers...

Ja veus, doncs, que tot ha canviat. Han desaparegut els cafès de Can Manel i de l'Alhambra i amb aquest, molts records de la nostra primera joventut. No hi ha les tavernes de can Joan, ni de can Tets, ni de can Peret... Ni tants i tants establiments del ram del menjar i de la beguda...

Dels nostres carrers han desaparegut aquelles lleteretes, joves i boniques, que eren un regal per als ulls i ajudaven a fer-nos beure l'aigua talment com si fos llet sense batejar...

Amb les Barberies socialitzades que s'han establert, ha desaparegut el dret de tria; el que ens fa témer si un dia s'arribava a col·lectivitzar l'amor. I només hi ha tres sabateries en tot el poble.

Tot això, és clar, té els seus avantatges i també els seus inconvenients. Per exemple, ara que estem en el període de transformació, molts es creuen que al món només hi són ells i que la col·lectivització és un invent perquè ells puguin atipar-se fins a rebentar, mentre els altres es moren de sentiment. També hi ha l'ex-burgès molt avingut, que juga a fer l'entrebancueta i l'obrer inconscient que pensa que vivim a Xauxa i no sap encara—o egoista de mena, no ho vol saber,— que la guerra és quelcom més trist que el fer les quaranta hores i cobrar els jornals amb el 15 per cent d'augment.

Però tot això ho va arrançant el Consell d'Economia. A poc a poc, aquest Consell — i la realitat de la vida, que també pesa bastant,— van ordenant el desordre de la revolució i fan d'aquesta un instrument essencialment conservador. Sembla mentida, veritat?, però és així, tal com te dic.

Avui, acceptar la revolució i servir-la amb llealtat i amb tota la voluntat i el talent que hom tingui, és fer obra conservadora, perquè és ajudar a salvar l'economia del país.

Hi ha molts aspectes, que hom els podria comentar, d'aquesta nova vida que ens fa entreveure temps millors i més d'acord amb les idees que durant anys i segles han servit d'escambell a tanta de gent barruda. Però aquesta lletra meua es faria massa llarga.

Deixem que el temps i la bona voluntat dels que mai ningú no s'hauria cregut que gosarien emprendre's una obra de tanta empena, ho vagin arrançant tot, i polint i esmenant les imperfeccions que avui veiem i podríem senyalar. Pensem que la terra és rodona, que cada dia el sol surt i surt per tothom i que amb palla i temps fins es maduren les herbes, com va dir el «clàssic».

Això vol dir, amic, que per damunt de tot, la vida mana i que tot el que avui es faci contra les lleis naturals de la vida, fatalment s'esfondrarà.

Però que ningú no dubti que aquest sot-sobre marcarà una fita en la vida del nostre poble, una fita partionera d'una època a una altra època, d'una vida a una altra vida.

La Revolució a Granollers, ja t'ho he dit, és d'una efectivitat tal, que sorprèn fins i tot a molts revolucionaris. Però en mig de tot, jo, optimista cent per cent, com et diria en llenguatge de prospectes de cinema, deixa que et digui que en la Revolució que fa Granollers, hi juga un paper molt preponderant el tarannà liberal i comprensiu que tant m'enamora del nostre poble.

L'industrial i el comerciant granollerins jo crec que, en «plantejar-se'ls el problema», també els roda el cap i els fa dubtar. Però entre ells i la dona i els fills, convenen que, en fi de comptes, si tota la vida han treballat...

Això deixant de banda que la col·lectivització ha esborrat molts odis i ha tornat la pau a moltes famílies.

PLACID

Anuncieu a LA GRALLA